

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 09 » 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС

для студентів

спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

освітнього рівня: перший (бакалаврський)

освітньої програми 025.00.04 «Інструментальне виконавство
(оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Протокол № <u>2221/21</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	<u>Жильцов</u> (прізвище, ініціал)
« »	20 <u>21</u> р.

Київ - 2021

Розробник: Ткачук Володимир Васильович, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Викладач: Ткачук Володимир Васильович, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол № 2 від «09» вересня 2021 року

Завідувач кафедри Катерина ЗАВАЛКО
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
(керівником проектної групи) 025.00.04 «Інструментальне виконавство
(оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)»

«09» вересня 2021 року

Гарант освітньо-професійної 025.00.04 «Інструментальне виконавство (оркестрові
струнні, народні, духові та ударні інструменти)»

(керівник проектної групи) Віктор СПОДАРЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2021 року

Заступник директора

з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК
(підпис)

Пролонговано:

На 2021/2022 н.р. _____ (_____), «09» вересня 2021 р., протокол № 2
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	<i>нормативна</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>26/780</i>	
Курс	<i>3</i>	
Семестр	<i>5</i>	<i>6</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>2</i>	<i>2</i>
Обсяг кредитів	<i>3</i>	<i>3</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>90</i>	<i>90</i>
Аудиторні	<i>60</i>	<i>60</i>
Модульний контроль	<i>6 годин</i>	<i>6 годин</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>24</i>	<i>24 годин</i>
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	<i>-</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни «Оркестровий клас» – подальший розвиток інструментально-виконавських умінь студентів та вдосконалення навичок оркестрової (ансамблевої) гри.

Основні завдання курсу:

- ознайомлення з історією створення, будовою, способами звуковидобування, технікою гри, виконавськими функціями та різновидами інструментів, що входять до складу оркестру (ансамблю);
- оволодіння навичками гри на одному або кількох музичних інструментах;
- ознайомлення студентів зі специфікою оркестрового (ансамблевого) музикування;
- опанування студентами навичок оркестрової та ансамблевої гри засобом вивчення кращих зразків вітчизняної та зарубіжної класичної, народної й сучасної музики;
- виховання адекватного відчуття ритму й динаміки, архітектоніки твору, вміння слухати інших учасників колективу;
- розвиток музичного мислення й пам'яті, відчуття форми, образного уявлення твору, музичного кругозору студентів;
- виховання відчуття відповідальності за якість опанування оркестровими (ансамблевими) партіями, опанування навичок самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій, творчої ініціативи студентів;
- формування та розвиток музично-пізнавальних здібностей, музичного смаку, емоційно-ціннісного ставлення до музики, культурних надбань свого народу та мистецтва загалом.

Методи роботи курсу «Оркестровий клас» обираються відповідно до теми і залежать від конкретних музичних творів.

Форми роботи – лекційні, практичні заняття, самостійна робота студентів, консультації викладача.

Засоби навчання – оркестрові партитури, підручники і навчальні посібники, аудіо та відеоматеріали, методичні рекомендації та вказівки.

Формою контролю знань та умінь студентів з курсу «Оркестровий клас» є залік (V семестр).

Протягом проходження курсу у студентів мають бути сформовані наступні **програмні компетентності**: загальні та фахові (спеціальні).

Програмні компетентності		
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

	ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії.
	ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
	СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
	СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
	СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
	СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
	СК 14	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
	СК 15	Здатність здійснювати редакторську/ менеджерську/ аранжувальну діяльність в сфері музичного мистецтва.

Програмні результати навчання	
РН 1	Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.
РН 2	Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.
РН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
ПР 8	Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 9	Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю).
РН 10	Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

3. Результати навчання за дисципліною

Характерною рисою оркестрового мистецтва є наявність та реалізація єдиних художніх намірів, єдність емоційного відгуку на твори, що виконуються, вміння відчувати, творити разом. Заняття в оркестровому класі допомагають студентам ознайомитися з багатою палітрою музичного мистецтва, оскільки тембральні та технічні можливості оркестрового колективу суттєво ширші у порівнянні з сольним виконанням творів. Водночас, музикування в оркестрі розкриває перед студентами колористичність та неповторність виражальних можливостей музичних інструментів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- методичний понятійний апарат відповідно до вимог освітньої програми; алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Оркестровий клас»;
- орієнтуватися у підборі необхідного інструментального забезпечення колективу, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів;
- обов'язкові форми діяльності оркестрового колективу (виконання музичних творів, читання нот з аркуша, транспонування);
- різні способи оволодіння навчальним репертуаром:
 - *ескізне* вивчення оркестрових творів - ознайомлення з різноманітними музичними стилями, формування навичок орієнтування у стильових і жанрових ознаках;
 - *грунтовне* відпрацювання оркестрових творів – вивчення нотного тексту, робота над штрихами, темпом, агогікою тощо;
 - *повторне* виконання оркестрових творів – актуалізація оркестрово-виконавського досвіду;
 - *самостійне* вивчення оркестрових творів – закріплення отриманих знань, умінь й навичок, щодо особливостей гри в оркестрі, як професійна мотивація студента.

вміти:

- володіти майстерністю гри на музичному інструменті (інструментах) та використовувати його (їх) у навчальній і концертно-виконавській діяльності; володіти навичками читання з нот, транспонування, добору музики на слух; бути здатним до колективного музикування.
- використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській діяльності.
- самостійно проводити пізнавальну діяльність, самоорганізовуватися та саморозвиватися в рамках колективної роботи.

Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Усього	Аудиторні				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Вивчення та виконання вправ, нескладних п'єс у складі оркестру.						
Тема 1. Розвиток технічних навичок.	14			10		4
Тема 2. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.	14			10		4
Тема 3. Оволодіння технікою читання нот з аркуша	14			10		4
Модульний контроль.	2					
Разом	44			30		12
Змістовий модуль 2. Вивчення та виконання різножанрових музичних творів (низький рівень складності).						
Тема 1. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.	14			10		4
Тема 2. Вивчення та виконання музичних творів українських авторів.	14			10		4
Тема 3. Оволодіння технікою читання нот з аркуша	14			10		4
Модульний контроль	4					
Разом	46			30		12
<i>Усього за V семестр</i>	<i>90</i>			<i>60</i>		<i>24</i>
Змістовий модуль 3. Вивчення та виконання музичних творів кантиленного характеру різних епох (середній рівень складності).						
Тема 1. Виконавська техніка.	14			10		4
Тема 2. Вивчення та виконання музичних творів кантиленного характеру.	14			10		4
Тема 3. Читання нот з аркуша.	14			10		4
Модульний контроль	2					
Разом	44			30		12
Підготовка та проходження контрольних заходів						
Змістовий модуль 4. Вивчення та виконання музичних творів танцювальних жанрів різних епох (середній рівень складності).						
Тема 1. Технічне вдосконалення навичок гри на оркестрових інструментах.	14			10		4
Тема 2. Технічне вдосконалення навичок гри на оркестрових інструментах.	14			10		4
Тема 3. Читання нот з аркуша.	14			10		4
Модульний контроль	4					
Семестровий контроль	-					
Разом	46			30		12
<i>Усього за VI семестр</i>	<i>90</i>			<i>60</i>		<i>24</i>
Разом за навчальним планом	180			120		48

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 (3 курс, 5-й семестр)

Вивчення та виконання вправ, нескладних п'єс у складі оркестру.

1.1. Розвиток технічних навичок. Виховання у студентів уважного ставлення до нотного тексту, вміння підбрати необхідну аплікатуру, з'ясовувати виражальний зміст музичного твору.

Основна література: 2, 4

Допоміжна література: 6

1.2. Оволодіння навичками ансамблевого виконання на прикладі вивчення різножанрових п'єс: вальсів, польок, маршів:

- одночасний вступ, затримування на ферматах;
- гра в заданому темпі, проведення динамічної лінії за рукою диригента, самостійне відраховування пауз у своїй партії;
- збалансоване звучання свого інструменту в оркестровій фактурі, відповідність штрихів, динаміки, темпу.

Основна література: 2, 3

Допоміжна література: 4, 6

1.3. Оволодіння технікою читання нот з аркуша

Основна література: 1, 4

Допоміжна література: 2, 6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 (3 курс, 5-й семестр)

**Вивчення та виконання різножанрових музичних творів репертуару
(низький рівень складності)**

2.1. Виконавська техніка:

- закріплення виконавських навичок, набутих в попередній період;
- гра мажорних та мінорних гам у дві октави штрихами легато, нон легато, спікато, арпеджію, акорди.

Основна література: 4

Допоміжна література: 3, 6

2.2. Вивчення та виконання музичних творів українських авторів початкового рівня складності.

Основна література: 2, 4

Допоміжна література: 5, 6

2.3. Оволодіння технікою читання нот з аркуша

Основна література: 4

Допоміжна література: 6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 (3 курс, 6-й семестр)
Вивчення та виконання музичних творів кантиленного характеру
різних епох (середній рівень складності)

3.1. Виконавська техніка:

- закріплення виконавських навичок, набутих в попередній період;
- гра вправ на різні види техніки;
- формування навичок володіння кантиленою, гнучкістю та природністю інтонації.

Основна література: 3, 4

Допоміжна література: 5

3.2. Вивчення та виконання музичних творів кантиленного характеру різних епох середнього рівня складності.

Основна література: 2, 4

Допоміжна література: 3, 5

3.3. Читання нот з аркуша.

Основна література: 1, 4

Допоміжна література: 5

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 (3 курс, 6-й семестр)
Вивчення та виконання музичних творів танцювальних жанрів
різних епох (середній рівень складності)

4.1. Технічне вдосконалення навичок й вмінь гри на оркестрових інструментах, розвиток яких є необхідною передумовою професійного виконавського росту в умовах колективної діяльності.

Основна література: 3

Допоміжна література: 4, 5

4.2. Вивчення та виконання музичних творів танцювального жанру різних епох (середній рівень складності).

Основна література: 2, 3

Допоміжна література: 4

4.3. Читання нот з аркуша.

Основна література: 4

Допоміжна література: 6

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів (денна форма)

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	19	19	19	19	16	16	16	16
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	190	190	190	190	16	160	16	160
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	2	10	2	10	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	244	-	244	-	216	-	216
Максимальна кількість балів:		488				432			
Розрахунок коефіцієнта:		Усього за період роботи до заліку 488 балів (залік, коефіцієнт 4,88).				-			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№	Зміст завдання. На практичному занятті (повідомлення, відтворення у практичній діяльності)	Академічний контроль	Бали
1.	Розвиток технічних навичок.	Якість звуковидобування 1 Знайомство з партитурою 1 Добір музики на слух 1 Транспонування 1 Злагодженість виконання 1	5
2.	Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів (початковий рівень складності).	Якість звуковидобування 1 Знайомство з партитурою 1 Добір музики на слух 1 Транспонування 1 Злагодженість виконання 1	5
3.	Оволодіння технікою читання нот з аркуша (початковий рівень)	Якість звуковидобування 1 Знайомство з партитурою 1 Добір музики на слух 1 Транспонування 1 Злагодженість виконання 1	5
4.	Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів (середній рівень).	Якість звуковидобування 1 Знайомство з партитурою 1 Добір музики на слух 1 Транспонування 1 Злагодженість виконання 1	5
5.	Вивчення та виконання музичних творів українських авторів.	Якість звуковидобування 1 Знайомство з партитурою 1 Добір музики на слух 1 Транспонування 1 Злагодженість виконання 1	5
6.	Оволодіння технікою читання нот з аркуша (середній рівень)	Якість звуковидобування 1 Знайомство з партитурою 1 Добір музики на слух 1 Транспонування 1 Злагодженість виконання 1	5

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№	Модульна контрольна робота 1	Критерії оцінювання	Бали
1.	Практичне виконання твору малої форми	Якість виконання	5
1.	Прослухування під час роботи в класі: дотримання основних етапів вивчення оркестрових творів	Повний обсяг виконання	5
2.	Розуміння метроритмічної основи музичного твору	Відповідність до авторського запису	7
3.	Розуміння форми твору	Креативний підхід	8
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 2	Критерії оцінювання	Бали
1.	Практичне виконання твору українського автора	Якість виконання	5
4.	Відкрите прослуховування: дотримання основних етапів вивчення оркестрових творів	Повний обсяг виконання	5
5.	Опанування драматургічних основ в оркестровому виконанні	Розкриття авторського задуму музичного твору	10
6.	Робота над технічними труднощами	Доведення навичок до автоматизму	5
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 3	Критерії оцінювання	Бали
1.	Практичне виконання музичного твору кантиленного характеру	Якість виконання	5
7.	Прослухування під час роботи в класі: дотримання основних етапів вивчення оркестрових творів	Повний обсяг виконання	5
8.	Опанування техніки читання нот з аркуша.	Мобільність та швидкість реакції	10
9.	Робота над технічними труднощами	Доведення навичок до автоматизму	5
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 4	Критерії оцінювання	Бали
1.	Практичне виконання музичних творів танцювальних жанрів різних епох.	Якість виконання	5
10.	Відкрите прослуховування: дотримання основних етапів вивчення оркестрових творів	Повний обсяг виконання	10
11.	Робота над технічними та драматургічними труднощами	Відповідність до авторського запису	10
Максимальна кількість балів			25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік – 5 семестр – комплексне оцінювання за результатами роботи протягом навчального семестру.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

6.7.

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. Студент демонструє емоційний відгук на музику, сценічну свободу, виконує в характері, відчувається розуміння форми та цілісності музичних творів.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок. Студент втілює драматургію музичних творів, розуміння виразності музичної мови.
C	75-81 балів	Добре – загалом добрий рівень умінь та навичок із незначною кількістю помилок. Студент доносить зміст твору, але не вистачає якісного звуковидобування, фразування, вистроєності динамічного плану тощо.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень умінь та навичок із значною кількістю недоліків, проте достатній для подальшого навчання або професійної діяльності. Студент демонструє маловиражені технічні, артистичні можливості, невпевненість у своїх діях.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень умінь та навичок. Студент зіштовхується із технічними зривами, погано інтонує, не дотримується метроритму.
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень умінь та навичок з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень умінь та навичок, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Навчально-методична карта дисципліни «Оркестровий клас»

Разом: 180 годин, практичні заняття – 120 годин, самостійна робота – 48 годин,
модульний контроль – 12 годин.

Модулі	Змістовний модуль I			Змістовний модуль II			Змістовний модуль III			Змістовний модуль IV		
Назва модуля	Вивчення та виконання вправ, нескладних п'єс у складі оркестру.			Вивчення та виконання різножанрових музичних творів (низький рівень складності).			Вивчення та виконання музичних творів кантиленного характеру різних епох (середній рівень складності).			Вивчення та виконання музичних творів танцювальних жанрів різних епох (середній рівень складності).		
Кількість балів за модуль	244			244			216			216		
Заняття	1-6	7-14	15-19	20-25	27-34	35-41	42-44	45-47	48-49	50-52	53-54	55-57
Лекційні												
Практичні	12	14	12	12	12	14	10	10	12	12	10	10
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Тема 1. Розвиток технічних навичок. Тема 2. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів. Тема 3. . Оволодіння технікою читання нот з аркуша. 1*19=19 б. 10*19=190 б 209 б.			Тема 1 Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів. Тема 2. Вивчення та виконання музичних творів українських авторів. Тема 3 Оволодіння технікою читання нот з аркуша 1*19=19 б. 10*19=190 б 209 б.			Тема 1. Виконавська техніка. Тема 2. . Вивчення та виконання музичних творів кантиленного характеру. Тема 3 Читання нот з аркуша. 1*16= 16б. 10*16=160176 б. 176 б.			Тема 1. Технічне вдосконалення навичок гри на оркестрових інструментах. Тема 2. Технічне вдосконалення навичок гри на оркестрових інструментах. Тема 3. Читання нот з аркуша. 1*16= 16б. 10*16=160 б. 176 б.		
Самостійна робота 5 балів	10 б.			10 б.			15 б.			15 б.		
Види поточного Контролю	Модульна контрольна робота 25 балів			Модульна контрольна робота 25 балів			Модульна контрольна робота 25 балів			Модульна контрольна робота 25 балів		
Всього 488 балів (залік, коефіцієнт 4,88)												

		165 б.					
Сам.робота	5*5=25		5*5=25		4*5=20		4*5=20
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 б.		Модульна контрольна робота 25 б.		Модульна контрольна робота 25 б.		Модульна контрольна робота 25 б.
Усього без урахування коефіцієнту – 860 балів (що прирівнюється до 60 балів) коефіцієнт – 14,3 екзамен 40 б.					Усього без урахування коефіцієнту – 850 балів (що прирівнюється до 100 балів) коефіцієнт – 8,5 (залік)		

8. Рекомендовані джерела:

Основна (базова)

- 1 Давидов М. А. Проблеми розвитку академічного народно-інструментального мистецтва в Україні : зб. статей / М. А. Давидов. – К. : Видавництво імені Олени Теліги, 1998. – 207 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка є 1 екземпляр).
- 2 Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа): підруч. [для вищ. та серед. муз. навч. закл.] / М. А. Давидов. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – 420с. (В бібліотеці Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка є 1 екземпляр).
- 3 Музыкальная энциклопедия в 6 томах. Гл. ред. Келдыш Ю.В. — М.: Сов. Энциклопедия, Сов. композитор, 1978 – 1982 г. – Т.1, Т.4. – 6176 с., илл. (В бібліотеці Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка є 1 екземпляр).
- 4 Пляченко Т.М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями : [монографія] / Т. М. Пляченко. – Кіровоград : «Імекс-ЛТД», 2010. – 428 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка є 1 екземпляр).

Допоміжна

1. Гуцал В. О. Грає оркестр українських народних інструментів : методичні поради керівникам самодіяльних колективів / В.О. Гуцал. – К. : Мистецтво, 1978. – 164 с.
2. Голючек М. С. Ансамбль українських народних інструментів / М. С. Голючек. – Навч. посібник. – Київ: КНУКіМ, 2001.
3. Сідлецька Т. І. Культурно-історична еволюція українського оркестру народних інструментів: монографія / Т. І. Сідлецька. – Вінниця : ВНТУ, 2009. – 184 с.
4. Оркестровий клас (камерний оркестр): Програма навчального курсу для студентів мистецького факультету педагогічного університету / Укл. Пляченко Т. М. - Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2006. - 36 с.
5. Хашчеватська С. С. Інструментознавство. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації / С. С. Хашчеватська – Вінниця, НОВА КНИГА, 2008. – 256 с.
6. Черкаський Л. М. Українські народні музичні інструменти / Л. М. Черкаський. – К.: Техніка, 2003. – 264 с.